

Ewoud Sanders

Hoe schrijf je, als advocaat, een goede brief? Daar worden in diverse juridische schrijfwijzers adviezen over gegeven. Eerder heb ik het in deze rubriek al gehad over aanhef en besluit van een brief. Samengevat kwamen de adviezen hierop neer: niet te formeel, niet te informeel, hou het persoonlijk. Nu dan de inhoud van de brief.

‘Maak de opening zo levendig mogelijk’, adviseert de schrijfwijzer van een rechtsbijstandverzekeraar. Want, vervolgt de schrijfwijzer: ‘De eerste klap is een daalder waard.’

Daarop volgt het advies om clichés te vermijden, plus enkele voorbeelden hoe het niet moet. Dus niet: ‘Naar aanleiding van uw brief d.d. 11 september 2001 bericht ik u als volgt.’ En ook niet: ‘In verband met bovengenoemde aangelegenheid vraag ik uw aandacht voor het volgende.’ Tevens afgekeurd worden ‘Hierbij deel ik u mede...’, ‘Met referte aan ons telefonisch onderhoud van...’ en ‘In antwoord op uw schrijven...’.

Arme advocaten en andere juristen van deze rechtsbijstandverzekeraar! Wat is er in ’s hemelsnaam mis met de aanhef ‘In antwoord op uw schrijven...’? En hoe vermijd je zo’n constructie? ‘Dank voor uw brief van...’ – of is dat ook niet levendig genoeg? En wat moet je sowieso met het advies om een brief ‘zo levendig mogelijk’ te beginnen? Bedoelen ze: begin met een sappige anekdote (‘Komt een advocaat bij een rechter. Zegt die rechter...’).

Gelukkig geeft de schrijfwijzer een paar voorbeelden van hoe het wél zou moeten. Helemaal goedgekeurd zijn ‘Op uw verzoek ontvangt u van mij...’, ‘Hartelijk dank voor uw...’ en ‘Graag wil ik terugkomen op ons gesprek...’.

Graag wil ik toegeven dat ik die laatste zin beter vind dan ‘Met referte aan ons telefonisch onderhoud’, maar om nou te zeggen, tjonge wat is

‘Op uw verzoek ontvangt u van mij...’ levendig, wat deel je daar een eerste klap ter waarde van een daalder mee uit, uh, nee.

Het hele advies om zo levendig mogelijk te beginnen, roept de vraag op waarom dat nodig zou zijn. Gelukkig geeft de rechtsbijstandverzekeraar daar zelf een antwoord op. ‘De opening van uw brief heeft een hoge attentiewaarde. Hiermee kunt u de aandacht van de lezer wekken.’

Dat is een interessante notie. Zouden er collega-advocaten zijn, of cliënten, die een brief terzijde leggen omdat-ie, zeg maar, *saai* begint? Krijgt een klant een brief van zijn advocaat, maar omdat die aanvangt

met de zin ‘Met referte aan ons telefonisch onderhoud van...’ denkt die klant, ja daaag, dáár heb ik dus geen trek in.

Is dit realistisch? Ik betwijfel het.

Ik denk dat brieven van advocaten *altijd* gelezen worden. Net zoals aan u persoonlijk

gerichte brieven van medisch specialisten, overheden, verzekeringen enzovoorts. En waarom lezen wij die brieven, ook al zijn ze in erbarmelijk Nederlands gesteld? Omdat ze belangrijk voor ons zijn.

Dat geeft advocaten, medisch specialisten, overheden en verzekeringen natuurlijk nog niet het recht om erbarmelijk Nederlands te schrijven, maar het maakt voor de ‘attentiewaarde’ van de brief geen fluit uit. Ik denk zelfs dat de attentie bij het lezen van een slechte brief groter is dan bij een goede brief, simpelweg omdat je voor een moeilijke, ontoegankelijke brief meer aandacht nodig hebt.

Wat maakt een brief van een advocaat goed? Dat hij helder is geschreven, in goede, toegankelijke zinnen. Dat de opbouw logisch is, dat de informatie overzichtelijk bij elkaar staat, dat de argumentatie goed te volgen en overtuigend is. Zo’n brief is goed, en dan doet het er wat mij betreft helemaal niks toe of die ‘levendig’ begint of niet.

‘Levendig!’

Klacht Van der G. tegen Hiddema afgewezen

De Raad van Discipline heeft een klacht van Volkert van der G. tegen advocaat Th. Hiddema afgewezen. Dat blijkt uit een nog niet gepubliceerde uitspraak van de Raad. Het *Limburgs Dagblad* publiceerde inmiddels met naam en toenaam over de uitspraak van de Raad.

Hiddema gaf vorig jaar het proces-verbaal van een verhoor van Volkert van der G. door de rechter-commissaris aan journalisten van *HP/De Tijd* en *Trouw*. In een eerdere bezwaarprocedure (naar aanleiding van de weigering van de officier van Justitie om de R-C-verklaring af te geven) had de Maastrichtse advocaat echter aangegeven het proces-verbaal ‘slechts voor eigen gebruik’ te zullen benutten en ‘de inhoud daarvan niet – op welke wijze dan ook’ te openbaren. De Raad meent desalniettemin dat Hidde-

ma op dit punt geen tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt.

Het eerdergenoemde bezwaarschrift van Hiddema werd door de raadkamer van de rechtbank behandeld op 20 maart 2003. Op 25 maart volgde de beslissing, waarin de rechtbank overwoog: ‘Voorts begint de inhoudelijke behandeling van de strafzaak tegen de verdachte al op 27 maart 2003. Daar zal de R-C-verklaring van verdachte in het openbaar worden behandeld. Tegen deze achtergrond is de rechtbank, mede gelet op de inhoud van de uitgebreide R-C-verklaring, van oordeel dat het door de officier van Justitie bedoelde te beschermen onderzoeksbelang niet dusdanig kan worden geschaad, dat aan klager inzage en afschrift van het proces-verbaal nog langer moet worden geweigerd.’

De Raad van Discipline overweegt op grond van deze passage: ‘Deze laatste alinea, zo kan men redelijkerwijs stellen, geeft weer dat ook de rechtbank niet wenste dat vóór de mondelinge behandeling van de strafzaak van klager de verklaring van klager naar buiten zou worden gebracht. Een andere betekenis is nauwelijks denkbaar. Wat hiervan ook zij, in het licht van het standpunt van de officier van Justitie en gezien de beide hiervoor genoemde alinea’s (ook die met betrekking tot de toezegging van Hiddema om niet te openbaren, *red.*) in de beslissing van de rechtbank, kan verweerder tuchtrechtelijk niet verweten worden dat hij zijn gegeven toezegging interpreteerde zoals hij deed. De klacht zal als ongegrond moeten worden afgewezen.’ (LW)